

[Ludvig Christensen.]

danne Virksomheder, der er blevet oprettet efter den 9. April hovedsagelig for at kunne deltage i Udførelsen af Arbejder for de fremmede, dels saadanne, der er blevet udvidet eller omdannet, dem, vi under de Forhandlinger, der i Handelsministeriet er gaaet forud for Behandlingen her i dette høje Ting, kaldte for de noget odiøse Virksomheder. For dem, der omfattes af det første Lovforslag, er Virkningen af Forslagets Gennemførelse stærkere end for dem, der omfattes af det andet Lovforslag. Der vil for de lidt mere odiøse Virksomheder kunne blive Tale om Tilbagebetaling af alt, hvad de overhovedet har tjent ved at arbejde for vore Gæster. Hvis blot Virksomhedens samlede Omsætning i et Regnskabsaar i den Periode, hvor de fremmede var her i Landet, hidrører fra Leverancer eller Arbejder for Tyskerne, vil de kunne tvinges til at tilbagebetale al den Nettofortjeneste, de har opnaaet igennem hele Perioden. Det er den Linie, der er blevet holdt igennem Lovforslagets forskellige Paragraffer, det er om alt det, der har været forhandlet i Handelsministeriet, i hvilke Forhandlinger Ordførerne for de forskellige Partier her i dette høje Ting ogsaa har deltaget.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de enkelte Bestemmelser. Den højtærede Handelsminister har allerede omtalt de væsentligste af dem, og det vil kun være Gentagelser, hvis jeg skulde gaa i Enkeltheder. Det karakteristiske for det ene Lovforslag er, at det hedder Tilbagebetaling af Fortjeneste ved Erhvervsvirksomhed m. v. i tysk Interesse, i Modsætning til det andet, der rammer, jeg maa maaske sige uskyldige, i alt Fald meget mindre skyldige Parter af Befolkningen, og som hedder Forslag til Lov om Avancebegrænsning vedrørende visse Leverancer og Arbejder m. v., omfattet af Lov om Revision af visse tyske Betalinger. Dette sidste Lovforslag vil komme til at omfatte adskillige Grupper af Mennesker, som ikke selv har gjort det mindste for at faa tysk Arbejde, men meget ofte kan være blevet henvist ogsaa af lovlige danske Myndigheder til det, og som i øvrigt, i alt Fald for alle de mange Tusinder af Arbejders Vedkommende, der har paataget sig Arbejde af denne Art, har været tvunget til det, fordi de skulde leve, og fordi der jo paa de Tidspunkter ikke var saa forfærdelig meget at bestille for den rent danske Industri eller i anden dansk Virksomhed, fordi Raastoffer og meget andet fortrinsvis blev tilført de tyske Arbejder. Lovforslaget omfatter derfor bl. a. hele den store Haand-

værkerstand, som har været med til at udføre noget af dette Arbejde. Det kunde for en umiddelbar Betragtning for saa vidt have været fristende at undtage Haandværkerne, men paa den anden Side har det vist sig, at der alligevel i Haandværkerkredse er en stærk Trang til at faa foretaget en Opgørelse. Nødvendigheden deraf kommer frem, naar der paa forskellige Omraader, f. Eks. ved Boligbyggeri eller andet Byggeri, nu efter at de fremmede er kommet ud, foretages Licitationer. Der har det nemlig vist sig i adskillige Tilfælde, som jeg personlig er kendt med, og i mange flere, som jeg har hørt Tale om, at de Mestre, der har været i Stand til at tjene de mange Penge paa at arbejde for Tyskerne, og som for adskilliges Vedkommende derfor er nogenlunde kendt som Værnemagere, ganske vist i noget mindre Stil, men alligevel i saa høj Grad, at det har givet en hel Masse Penge, har indgivet Licitationstilbud, der har ligget saa lavt, at det ikke har haft noget at gøre med Arbejdets virkelige Værdi.

Jeg har været ude for i Sager, som jeg personlig har haft med at gøre, at vi har maattet kassere saadanne Tilbud paa Trods af, at de var billigst, fordi vi blev gjort bekendt med, at det drejede sig om Firmaer, der dels skulde skjule Penge, de havde tjent, og dels gerne vilde ind paa Arbejdsmarkedet igen mellem de, jeg maa maaske sige mere hæderlige Firmaer. Jeg synes, at Modstanden mod en saadan Optræden er helt rigtig fra Haandværkernes Side. Der er ingen af os, som er tjent med, at de Folk, der paa den Maade har tjent en hel Del Penge, skal have en Fortrinsmulighed for at skaffe sig det Arbejde, der udbydes ved Licitationer, og derfor har der ikke under de Forhandlinger, som har været ført i Handelsministeriet, været Uenighed om at inddrage ogsaa Haandværket under denne Opgørelse. Den vil jo i sig selv ikke ramme dem, der ikke har tjent de mange Penge, men kun dem, der har været i Stand til at faa store Fortjenester gennem det tyske Arbejde.

Det drejer sig naturligvis ikke om Haandværkerne alene, men det er den største Gruppe, tror jeg, som der kan være Tale om at foretage en nogenlunde samlet Opgørelse over, og det, der er Tale om for deres Vedkommende, er i mildere Grad, end det sker i den anden Lov, at beskære de Indtægter, Folk har haft ud over de almindelige Indtægter, der normalt indtjenes ved Arbejder af den Art, de har udført.

Heller ikke for dette Lovforslags Vedkommende skal jeg komme ind paa Enkelt-